

**Projektbeskrivelse
for
Pilotnaturpark Ådalen**

Dronefoto af oversvømmet nedre del af Tryggevejle Ådal

Indhold

Introduktion.....	3
Frivillighed og Samarbejde	4
Natur	5
Trykkevælde Ådal.....	5
De ferske vande	6
Elbækengen	6
Pilotnaturpark Ådalen og natur	6
Vandet	7
Samtænkning af byudvikling, kystbeskyttelse og naturpark	7
Pilotnaturpark Ådalen og vandet.....	9
Kulturarv.....	11
Martin A. Hansen	12
Stevns Folklore Museum	13
Friluftsliv.....	14
Langsgående sti.....	16
Kano og kajak.....	17
Lystfiskeri.....	18
Erhverv	19
Detailhandel og restaurationsvirksomhed	19
Sommerhusområde	19
Oplevelsesvirksomhed og udlejning	19
Turisme.....	22
Hvem besøger Stevns?	22
Turismestrategien og dens indsatser	23
Formidling	24
Trykkevælde Huset	24
Skilte.....	25
Samling af viden og ressourcer	26
Hjemmeside og digital formidling.....	26
For børn og unge.....	26

Introduktion

Stevns Kommune vil sikre eksisterende natur- og kulturverdier i Tryggevælde Ådal samt udvikle potentialer i lokalområdet. Området har regional natur og kulturhistorisk betydning og hensigten med at blive Pilotnaturpark Ådalen er at samle og samskabe bæredygtig udvikling i Tryggevælde Ådal forankret i lokalt ejerskab, samarbejde og frivillighed.

Områdets mange værdier og potentialer skal frem i lyset, og der skal tænkes i værdikæder for at forene de mange interesser. Vigtigst af alt er at sikre natur og kultur samtidig med at værdierne, projekterne og potentialerne kommer de lokale borgere til gode. Udviklingsarbejdet i Pilotnaturpark Ådalen vil således basere sig på frivillighed og samarbejde som kerneværdi for hele projektet. Synlighed er et centralt begreb for arbejdet med området. Borgere og besøgende skal have gode muligheder for at opleve og blive en del af Pilotnaturpark Ådalen, og formidlingsprojekterne vil skabe nye og nødvendige muligheder for at opleve det unikke ådalssystem og natur i forening med de kulturhistoriske værdier.

Gang- og cykelbro med lokale skolebørn over Tryggevælde Å

Naturparkkonceptet taler direkte ind i borgere og politikeres ønske og visioner for Tryggevælde Ådal. Og med Danske Naturparkeres initiativer og opbakning vil Pilotnaturpark Ådalen sikre borgere og besøgende bæredygtige og skønne oplevelser i noget af Danmarks fornemmeste natur.

Pilotnaturpark Ådalen vil fokusere på alle målgrupper, der kan og vil besøge os. Pilotnaturparken vil fokusere på især børn og unge, og aktivere frirum i den storslåede natur. Mange børn kommer for lidt i naturen. Den sociale ulighed blandt børn i naturen er stor, og flere undersøgelser viser også, at det står skidt til med børn og unges sundhed og bevægelse. Det gælder især teenagepiger. Alt fra VILD MAD og vandreture i naturen til kano og Stand Up Paddle på Tryggevælde Å. Det aktive friluftsliv er et vigtigt supplement til skoler og institutioners hverdag. Samtidig er det vigtigt at børn på et tidligt stadium i deres liv får en naturopfattelse og tilgang til naturen. Alt dette vil Pilotnaturpark Ådalen arbejde for at indfri i samarbejde med lokale aktører og Stevns Kommune.

Frivillighed og Samarbejde

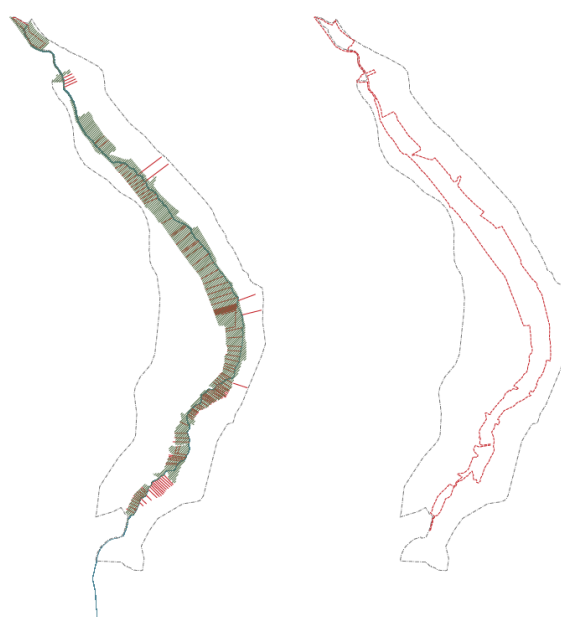
Arbejdet i Tryggevælde Ådal har et særligt fokus på inddragelse af lokale kræfter samt at arbejdet og deltagelse i diverse projektet sker i frivillighed og samarbejde.

Selve naturområderne i Tryggevælde Ådal er ejet og driftet af primært private lodsejere. Stevns Kommune målretter et samarbejde med alle de lodsejere der kan og vil indgå i en fælles naturpleje i området.

I ambitionen om at lave en økonomisk bæredygtig og praktisk mulig pleje af ådalens enge, vil det forsøges at udvikle en bæredygtig måde at organisere plejen på. Tidligere er der arbejdet ud fra en model om at lave en forening og græsningslaug. I organiseringstanken ligger en betragtning om at ådalen er ét samlet plejekrævende naturområde, som kan administreres af en eller flere foreninger eller sammenslutninger. De nuværende ejerforhold med over 70 ejere fordelt på mere end 150 englodder vanskeliggør dog en helhedsorienteret og tilstrækkelig pleje af Natura2000 arealerne, og det er ambitionen at en kommende naturpark i væsentlig grad vil rammesætte udfordringer og løsninger for plejen i området.

Der arbejdes med en model for dannelsen af en forening, som skal stå for den fremtidige pleje af engene med Stevns Kommune som partner. Der skal være et økonomisk incitament for at drive arealerne og fordelene ved en forening er, at lodderne samles i større sammenhængende arealer, som er nemmere at administrere og pleje. Foreningen med en bestyrelse har ansvaret for driften og plejen af engene.

Lodsejerne ligger deres arealer ind i foreningen, men ejer stadig arealerne. Ved dannelsen af en forening er det også formålet at formalisere samarbejde mellem myndigheder, ejere og brugere til gavn for området som helhed.

Nuværende ejerforhold med mange ejere og lodder i Natura2000 området.

Fremtidige ejerforhold, hvor engene samles i et sammenhængende areal som drives af en forening.

Natur

Tryggevælde Ådal

Tryggevælde Ådal er unik og har meget bevaringsværdig natur hvor naturtyper som Ekstremrigkær trives. Hele Tryggevælde Å er et ca. 35 km langt vandløb, der afvander 300 km² af Østsjælland. Åen tager sin begyndelse ved Dalby, hvor Egedebæk løber sammen med Freerslev Å. Åen har 19 store tilløb, hvoraf det største er Stevnsåen, der udspringer nord for St. Spjellerup, og løber sammen med Tryggevælde å nord for Hellested. Tryggevælde å løber de sidste 13,5 km i en meget stor og bred ådal mod nord med udløb ved Prambroen og Odden i Strøby Egede. Det er denne ådal og område, som der nu ansøges om at få mærkningen Pilotnaturpark.

Åen har et stærkt reguleret løb, hvis øvre del modtager tilløb fra Bregentved og Jomfruens Egede. Fra Dalby løber den i et stort sving mod øst gennem den frodige, skovrige moræneflade til Stevnsdalen. Den nedre tredjedel, som denne ansøgning om Pilotnaturpark refererer til, løber fra Hårlev mod nord til Køge Bugt i den 200-500 m brede, lavtliggende dal, der skarpt afgrænser Stevns. Strækningen fra udløbet i Køge Bugt til sammenløbet med Stevns Å syd for Hårlev udgør en gammel fjordarm, og i dag domineres ådalen her af enge, der oversvømmes i perioder af vinterhalvåret. Ved den seneste istid for ca 14.000 år siden blev fundamentet skabt for den unikke natur, som i dag udgør Tryggevælde Ådal.

Ådalen er udpeget til NATURA 2000-område 149 og Habitatområde nr. 132. Den unikke naturtype Ekstrem Rigkær kan ses langs åløbet, og mange forskellige fugle nyder godt af de til tider oversvømmede områder i ådalen.

Åen modtager en del eutrofiering fra landbrug og boliger, derfor er åen næringsrig, hvilket betyder at der især om sommeren er en kraftig vækst af tagrør, åkander, andemad mm. Ved lav vandføring kan åen derfor være dækket af vandplanter.

Åens fiskebestand omfatter især store bestande af rimter og aborre, som også trækker ud fra åen og fouragere i det brakke kystnære farvand og opnår derfor en anselig størrelse. Åen har også en god bestand af store gedder pga. det rige fødeudbud med bl.a. mange skaller. Brasener og suder trives på de nedre stræk af åen. Åen har en pæn bestand af havørred, der trækker ind i åen i efteråret og søger imod gydepladserne på de øvre stræk af åen.

Engene langs Tryggevælde Ådal har i hundrede af år været brugt til ekstensiv afgræsning. Det betyder, at her nu findes flere lokaliteter med en rig flora. Bedst bevaret er Elbæk Engen hvor der er naturtypen Ekstremrigkær. Ved åens udløb findes Odden, der er et overdrev som gradvis bliver til en strandeng, som en tange imellem å og hav. Her findes derfor en stor variation i jordfugtighed og saltindhold. Det betyder at her findes en mangfoldig flora og flere sjældne arter, bl.a. findes en bestand af farvevajd, vild timian, bakkenellike og en stor bestand af nikkende kobjælde.

De ferske vande

De fleste ferskvandsressourcer på Stevns er drænet og reguleret, men ellers var hydrologien på Stevns oprindeligt enestående i nordeuropæisk sammenhæng. Området udgør en geologisk brudzone med sprækker i kalken og det underliggende grundfjeld. Under afsmeltningen i slutningen af istiden blev jorden derfor nemt eroderet af is og smeltevand, der skabte grundlaget for bl.a. Tryggevælde ådal. I stenalderen steg vandet imidlertid, hvorfor området i denne periode fremstod som en fjord. Men da dele af landet under og omkring fjorden med tiden hævede sig, som følge af den bortsmeltede iskappe, omdannedes fjorden først til mose og senere til den ådal, der udgør det største ferskvandsområde på Stevns i dag.

Elbækengen

Elbækengen er et Ekstremrigkær i Tryggevælde Ådal ved Valløby syd for Køge.

Danmarks Naturfond købte Elbækengen i 2006 for at bevare især det særlige planteliv her findes på grund af den unikke geologi og kulturhistorie. Engen afgræsses af kreaturer i sommerperioden og området plejes af frivillige kræfter i den lokale afdeling af Danmark Naturfredningsforening. De fjerner bl.a. opvækst af elletræer således, at engen bevares som en lysåben naturtype med den unikke flora.

Områdets lave beliggenhed og den voldsomme geologiske sprækker i grundfjeldet gør, at grundvandet fra det omkringliggende landskab kommer under tryk og danner en række kalkvæld, der er en forudsætning for den særlige flora der er her etableret sig på de græsningsarealer der har været brugt fra den tidligste bondestenalder til nyere tid.

Afgræsningen har betydet, at kreaturerne hove har skabt tuedannelse, hvilket giver stor variation i de fysiske-kemiske forhold og derfor også variation i plantearterne. På tuerne findes bl.a. hjertegræs sammen med den kødædende plante vibefedt.

Om foråret er de gule engkabelejer bemærkelsesværdige og senere udspringer maj-gøgeurt, gule skjaller, eng-troldurt og hvid bukkeblad. I højsommeren er der en varierende flora, med bl.a. sump-hullæber, pukkellæbe, vild hør, tormentilrod, dunet vejbred og hjertegræs. Sidst på sommeren kan man iagttage djævelsbid, leverurt og eng-ensian.

Nattergal, kæranger, sivsanger, rørsanger, bekkasiner og viber trives i ådalen og rørhøgen ses ofte svæve over åen på jagt efter bytte. Mere sjældent er havørn og fiskeørn, men de er set jage i området. Engsnarren er en sjældent gæst i ådalen. Imens gul vipstjert, rødben og strandskade bedre kan iagttages når de yngler på engen. I vinterperioden benytter flere trækfugle ådalen som stoppested for lidt hvile og mad. De kan også bruge åen som ledelinje på deres videre færd.

Pilotnaturpark Ådalen og natur

Fokus for naturparkprojektet omfatter som beskrevet ovenfor i første omgang området fra sammenløbet af Stevns Å og Tryggevælde Å i syd op til udløbet ved Strøby Egede i nord. En strækning på ca. 13,5 km.

Pilotnaturparken vil sikre og udvikle naturen i Tryggevælde Ådal. Herunder igangsætter projektet "Naturafgræsning på udvalgte områder i Ådalen" nævnt i bilaget Budget, finansiering og udvikling for Pilotnaturpark Ådalen. Biodiversiteten har tidligere haft det bedre i ådalen hvor der blev afgræsset en hel del af især køer. Afgræsningen har i perioder været aftagende og tiltagende. Som situationen er nu, er ådalen truet af en tiltagende tilgroning da der har udfordringer med at få afgræsset ådalen. Projektet sigter

efter at skabe en økonomisk bæredygtig model for, hvordan lodsejere og kommunen kan sikre den nødvendige afgræsning i Tryggevælde Ådal. Afgræsningen er med til at sikre naturtyper og god biodiversitet, og på den måde anses afgræsning som et væsentligt bidrag til fortsat at sikre skøn og unik natur i Tryggevælde Ådal, som Pilotnaturpark Ådalen kan være stolt af.

Arbejdet i Tryggevælde Ådal har et særligt fokus på inddragelse af lokale kræfter samt at arbejdet og deltagelse i diverse projektet sker i frivillighed og samarbejde.

Selve naturområderne i Tryggevælde Ådal er ejet og driftet af primært private lodsejere. Stevns Kommune målretter et samarbejde med alle de lodsejere der kan og vil indgå i en fælles naturpleje i området.

Vandet

Vandet binder Tryggevælde Ådal sammen og skaber både muligheder og udfordringer for de lokale. Fortidens fjord er i dag en å med en natur i bevægelse, og en central udfordring er vandstigninger og oversvømmelser i ådalen. Her vil den kommende Pilotnaturpark Ådalen italesætte og i et netværk af alle de lokale borgere og interessenter arbejde med de udfordringer, som oversvømmelser giver samt de årsager, som oversvømmelserne er et udtryk for.

Cowi har i løbet af 2011 udarbejdet og fremlagt en redegørelse for vandets påvirkning i Tryggevælde Ådal – både historisk, i dag og i fremtiden. Der er ved flere borgermøder fremlagt fakta om vandets historie, slusens betydning, vandstandsmålinger mm. Formålet har dels været at afdække fakta om vandets påvirkning af ådalsområdet, men også at komme med konkrete forslag til den fremtidige håndtering af vandet i ådalen og inddrage borgerne i området.

Overordnet er konklusionen, at det i fremtiden er nødvendigt at acceptere mere vand i ådalen. De næste 20-30 år vil det permanente vanddække blive større (se illustration nedenfor), og der vil komme både sommer og vinteroversvømmelser. Særligt sommeroversvømmelserne vil være til gene for plejen og tilgængeligheden i engene.

Samtænkning af byudvikling, kystbeskyttelse og naturpark

Stevns Kommune har søgt Realdania og partnerskabet "Byerne og det stigende havvand" om tilskud til projekt om samtænkning af byudvikling, kystbeskyttelse og naturpark.

Strøby Egede ligger i den nordlige del af Stevns Kommune med Køge Bugt og Tryggevælde Å på hver sin side af byen. Tidligere har byen hovedsageligt været sommerhusområde, men i dag er Strøby Egede et af de største og vigtigste udviklingscentre i Stevns Kommune. Nærheden til vandet og den centrale placering få minutters kørsel fra Køge har resulteret i en vedvarende byudvikling og stødt befolkningstilvækst i Strøby Egede, og byen har i øjeblikket omkring 4.400 indbyggere. Byen er udfordret af meget trafik, manglende rekreative forbindelser og begrænset adgang til og langs kysten.

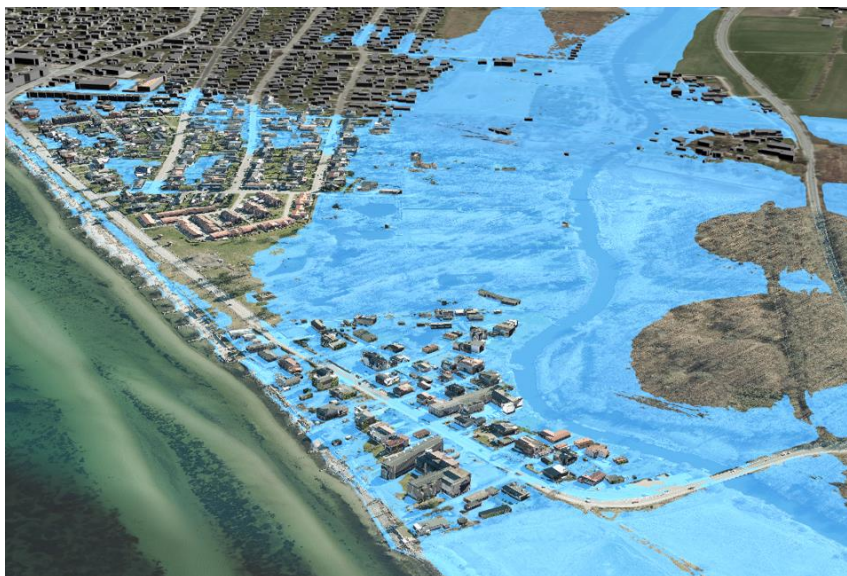

Illustration af Strøby Egede og Tryggevælde Å i en oversvømmelsessituation

Det stigende havvand er en reel trussel mod Strøby Egede. Mange huse i Strøby Egede ligger meget tæt på kysten – og kysten er præget af privat og individuel kystbeskyttelse. En del huse langs Stevnsvej og langs Kystvejen ligger lavt – og er udsat for oversvømmelse ved voldsom stormflod. Slusen i Tryggevælde Å beskytter mange lavtliggende og udsatte huse mod oversvømmelse fra havet, men de omgivende diger beliggende i Natura 2000-området er i dårlig stand og bliver allerede oversvømmet ved kote 1,85 m. Stevns Kommune arbejder for at Strøby Egede skal være beskyttet til samme niveau som Køge Kommune, altså til en stormflod svarende til 1872-stormen (op til kote 2,80 m).

Det er vigtigt at have øje for at koble byudvikling, kystbeskyttelse og arbejdet med en naturpark for Tryggevælde Å. Slusen påvirker vandkvaliteten og fiskene i åen negativt og hindrer også den rekreative adgang mellem åen og havet. Med stigende havvand kommer slusen til at være lukket i en større del af tiden. Det bliver derfor vigtigt at arbejde med en helhedsorienteret sikring mod oversvømmelse og stigende havvand – og tænke nyt, så vi får en rekreativ, modstandsdygtig by, med endnu mere og bedre natur. Samtæknings-projektet vil være med til at understøtte dannelsen af en naturpark for Tryggevælde Ådal.

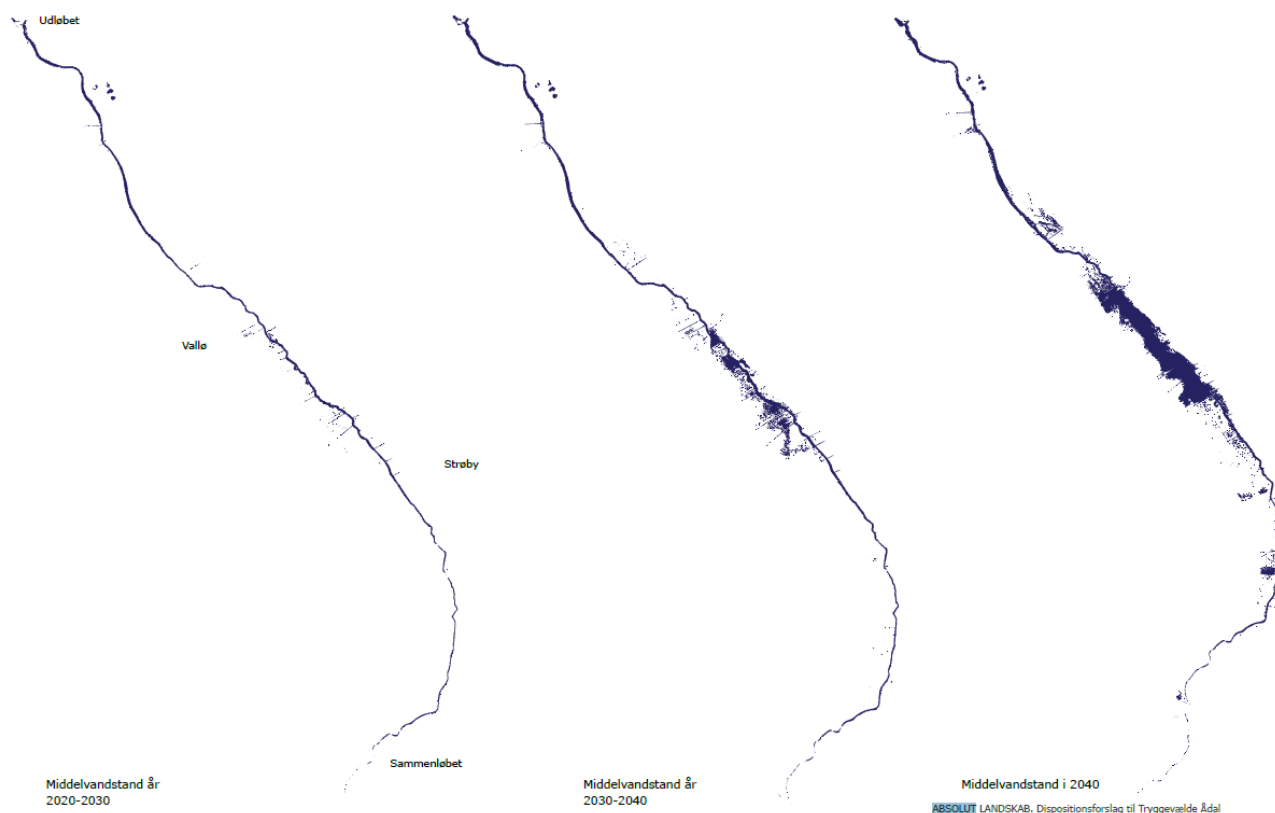
Det kræver en ekstra indsats, hvis man vil gå fra individuelle løsninger til kollektiv kystbeskyttelse, der skaber merværdi for byudviklingen og borgerne i Strøby Egede mange år frem. I mødet mellem hav, by og natur opstår store potentialer og værdier, som gennem tiden har trukket mange borgere til Strøby Egede. Det er derfor også i mødet, at løsningerne skal findes. Når både befolkningstal og vandstand stiger, bør man ikke dele tingene yderligere op, men derimod fokusere på multifunktionelle løsninger, der tænker naturen og beskyttelsen som et samlet hele.

Projektet "Samtænkning af byudvikling, kystbeskyttelse og naturpark" er startet op primo september 2021. Hovedresultatet af projektet er en politisk vedtaget vision for Strøby Egedes møde med havet, understøttet af en samlet strategi (faseopdelt), som samtænker byudvikling, kystbeskyttelse og naturpark for Tryggevælde Å. Strategien vil blive understøttet af bud på finansierings- og bidragsmodeller og vurdering af den tekniske gennemførlighed. Strategien forventes at blive sendt i høring i efteråret 2022 og forventes endeligt vedtaget i december 2022.

Pilotnaturpark Ådalen og vandet

Pilotnaturpark Ådalen vil arbejde for forslag til forbedringer i ådalen, som skal realiseres over tid i overensstemmelse med ejerne og lovgivningen.

Nedenfor skitseres vandets indflydelse på Tryggevælde Ådal:

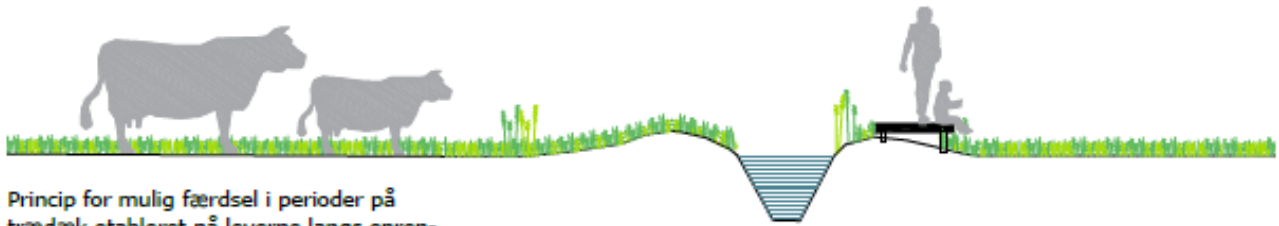

I et tidsperspektiv på ca. 20 år foreslås en løsning, der fokuserer på at få vandet væk fra engene ved at oprense holmerenderne lokalt og derved lede vandet fra holmerenderne ud i åen. I de områder, hvor det vurderes muligt, er det tanken samtidig at udnytte det opgravede materiale fra holmerenderne som levér, hvor gående kan færdes på de hævede arealer langs holmerenderne og åen.

Pilotnaturpark Ådalen agter at samarbejde med lodsejerne om at løfte udfordringerne og samtidig lave løsninger der kan sikre tilgængelighed og formidling i naturparken.

Vandet er centralt i forhold til den fremtidige pleje, tilgængelighed, den landskabelige oplevelse, og for dyre og plantelivet i området, og der er behov for en ramme som pilotnaturpark til at arbejde med udfordringerne.

Nedenfor er illustreret mulige løsninger, som taler ind i naturparkens temaer Natur, Kulturliv, Friluftsliv, Erhverv, Turisme og Formidling.

Princip for mulig færdsel i perioder på trædæk etableret på leverne langs oprensede holmrender.

Hævet areal - levé og trædæk som muliggør færdsel

Princip for mulig færdsel i perioder langs holmrender og åen. Vandet skal ledes fra engene via holmrenden og et teknisk dræn til åen. (Kilde Cowi)

Princip for etablering af teknisk dræn som sikrer at vandet fra holmrenderne ledes ud i åen og ikke omvendt. (Kilde Cowi)

Kulturarv

Tryggevælde Ådal er rig på natur-, kultur- og landskabshistorie. Interesserne for naturen, kulturhistorien og landskabet går på tværs af baggrund, interesse og tilhørsforhold.

Historisk set har Tryggevælde Ådal givet plads til mennesker i tusinder af år, og som overalt hvor mennesket opholder sig også givet anledning til krig og ufred. For mange tusinde år siden var området mellem Sjælland og Skåne landfast, og fund fra bopladser og grave på den havbund, der nu er dækket af vand, vidner herom. Der findes mange fund fra bosættelser på Stevns, bl.a. langs Tryggevælde Å, som tidligere har været sejlbar for ret store skibe, og udgravninger viser, at der har været egentlige værftsanlæg langs åen, og ved Varpelev et trehundrede meter langt broanlæg over åen. Fra Stevns har de danske vikinger kunnet drage i ledning mod fjenderne i Østersøen.

I tidligere tider har den stevnske halvø nærmest været adskilt fra Sjælland. Tryggevælde Å mod nord og Fakse Å og Vivede Mølleå mod syd har næsten gjort Stevns til en ø, og indbyggerne har haft en markant opfattelse af sig selv. Vi kender til sagn om klintekonge og elverpiger. Og langt op til nutiden findes beretninger om stridigheder mellem Sjællandssiden og Stevns siden. Hos Martin A. Hansen berettes om, hvorledes drengene fra Strøby rutinemæssigt mødtes til slagsmål i ådalens enge med drengene fra St. Tårnby, og man giftede sig bestemt ikke (eller i hvert fald sjældent) med en fra 'den anden side'.

Nedenfor ses et udsnit af gravhøje, fund i Tryggevælde Ådal samt illustrationer udfærdiget på baggrund af arkæologiske udgravninger og fortællinger fra området.

Lammehøj ved Varpelev

Fund fra magtcenter ved Valle

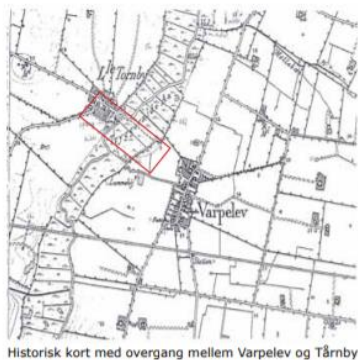

Illustration af Varpelev egen, en stammebåd

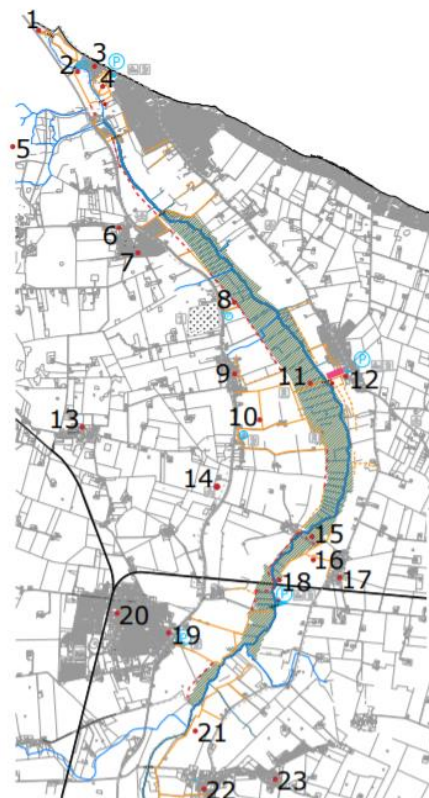
Arbejdet med kulturhistorien har affødt flere projekter, som skal styrke formidlingen af områdets mange natur- og kulturhistoriske kvaliteter og fortællinger. Især er der et ønske om etablering af en langsgående natur-kulturhistorisk sti, og så er der et projekt på tegnebrættet om et egentlig besøgscenter - "Tryggevælde Huset". Det er hensigten at samle især kulturarven for området i besøgscenteret.

Mere om disse formidlingsinitiativer kan læses under temaet Formidling i denne projektbeskrivelse.

Nedenfor ses udpegning af interessante kulturhistoriske værdier og punkter i Pilotnaturpark Ådalen:

- 1: Slusen og åens historien
- 2: Prambro og spange. Historiske overgange over åen
- 3: Jernaldergrav i Strøby
- 4: Solgårdsparken og Ørneborgen
- 5: Valø stift og park
- 6: Valø kirke
- 7: Magtcentrum, fund af guldring og blå glasskål
- 8: Elbækengen - det afgrænsede kulturlandskab
- 9: Store Tårnby kirke
- 10: Kulturlandskabet med stynede pil og stendiger
- 11: Kirkestiens historie
- 12: Strøby kirke
- 13: Himlingeøje, magtcenter
- 14: Kishøj
- 15: Lille Tårnby, historisk overgang/spang
- 16: Lammehøj og den sidste henrettelse
- 17: Varpelev med Ranesslægten, kirken mm
- 18: Varpelev egen, en stammebåd
- 19: Hotherhøj
- 20: Hårlev stationsby og jernbanens historie og indflydelse
- 21: Sammenløbet mellem Stevns og Tryggevælde Å
- 22: Hellested Kirke
- 23: Per Syv sprogforsker

Stevns er en unik del af Danmark. Den smukke vilde natur og den rige lokale kulturarv har inspireret mange berømte forfattere, digtere og kunstnere. Sagnet om Elverhøj, et mystisk sted, hvor elverpigerne danser under stjernerne, og elverkongen eller Klintekongen bor, har en central plads i den lokale kulturhistorie. På Stevns kan man lære om steder, hvor magien lever, om mytiske væsner og om folkeminder og lokalhistorie fra Stevns.

Martin A. Hansen

Én af de helt centrale forfattere fra området er Martin A. Hansen (1909-55). Martin blev født som husmandssøn i Strøby og hans litterære værker har ofte naturen i området som omdrejningspunkt og pejlemærke. Han blev en af de vigtigste personer i efterkrigstidens åndsliv, og hans bøger kalder på eftertanke. Hans far var født på den ene side af åen og hans mor på den anden, og det skabte et spændingsforhold i ham. Derfor løber Tryggevælde Å også gennem en stor del af hans forfatterskab som en understrøm af den smukke natur, han voksede op ved omkring Strøby ved Stevns.

Landsforeningen Martin A. Hansen er en aktiv spiller i området, og Pilotnaturpark Ådalen tilsigter et samarbejde med dem og deres digitale løsninger for formidling af denne del af kulturhistorien i området.

Stevns Folklore Museum

Stevns Folklore Museum er et forholdsvist nystartet initiativ, der samler sagn og myter, fortællinger og beretninger fra bl.a. Tryggevælde Ådal.

Ordet "folklore" er betegnelsen for alt folkelig kultur såsom digtning, musik, traditioner, dragter, folkeminder, trosforestillinger, ritualer, skikke, fester, højtider, eventyr, vandrehistorier, sagn, folkeviser, sanglege, rim og remser, gåder, ordsprog samt folkemusik og folkedans.

Stevns har en unik folklore, bl. a. folkesagnet om Elverhøj, elverfolk, Klintekongen og meget andet. Denne værdifulde og unikke lokalhistorie med traditioner, overtro og visdom skal naturligvis bevares og formidles.

Pilotnaturpark Ådalen vil gøre brug af de mange fortællinger, sagn og myter fra egnen, og skildre livet på egnen i gammel tid, og livet på egnen i dag.

Friluftsliv

Generelt benyttes ådalen af gående, løbende, kano og kajaksejlere, fuglekiggere og botanik interesserede cyklister m.fl.

Adgangen til, og mulighederne for at komme rundt i, naturparken skal sikres gennem vedligehold af eksisterende, og etablering af, stisystemer og områder for rekreativ udfoldelse. I finansieringsforslaget (se bilag "Budget, finansiering og udvikling for Pilotnaturpark Ådalen") indgår en række ideer, der kæder friluftsliv sammen med temaerne for en naturpark.

Der er et ønske om, at de eksisterende stier fortsat vedligeholdes, og på sigt er der et ønske om nye stier. Nye stier og tiltag skal være baseret på gensidig respekt, frivillighed og tidsbegrænsede aftaler. Stier og andre rekreative muligheder i ådalen og naturparken tilrettelægges i samarbejde med interesseforeninger og kommunen.

Offentlighedens adgang til området blev ved et visionsmøde prioriteret på følgende måde:

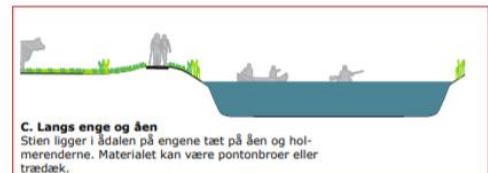
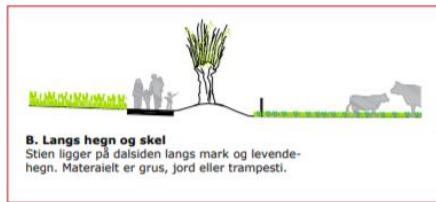
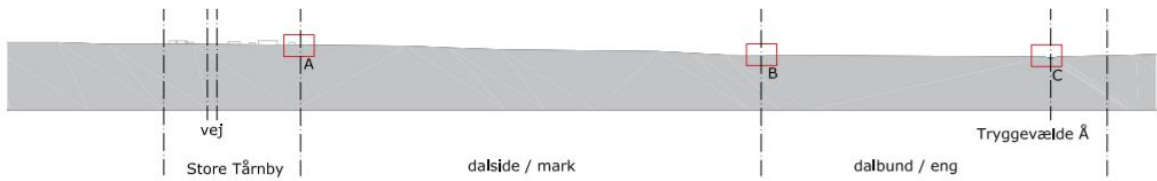
- Bevare nuværende niveau og typer af aktiviteter
- Forbedre eksisterende stier (med hjælp fra kommunen)
- På sigt at udvide stisystemerne og koble dem sammen
- Forbedre forhold for isætning af kano og kajak (af hensyn til naturen)
- Forbedre adgang og p-forhold (særlig for udefrakommende gæster)
- Etablere en historisk funderet bro over åen ved Varpelev Forbedring af nuværende stisystemer.

Disse og andre initiativer vil naturparken arbejde videre på at få realiseret. Der er overordnet enighed om, at ådalen har mange natur- kulturhistoriske og rekreative værdier. Og der er enighed om, at det nuværende niveau af rekreative muligheder fungerer fint, men at forholdene skal forbedres. I første omgang ved at forbedre vedligeholdelsen af eksisterende stier og dernæst ved at forbinde disse stier via en ny langsgående natur- og kulturhistorisk sti.

Stevns kommune foreslår i fremtiden at bidrage til vedligeholdelsen af de eksisterende stier i samarbejde med ejerne og en potentiel forening, og sammen med de i ansøgningen andetsteds nævnte initiativer og forslag til udvikling af området vil friluftslivet i den kommende naturpark være foreneligt med lokale erhverv, understøtte turisme, sikre adgang og friluftsliv med formidling af natur og kulturliv.

Nedenfor illustreres potentielle metoder og mulige stiløsninger:

Øst-vest principsnit af Ådalen med placering af stier i terrænet

Eksempler på eksisterende stier

Markvej

Sti til Eibækengen

Eksempler på nye stier

Trædæk

Flissti

Langsgående sti

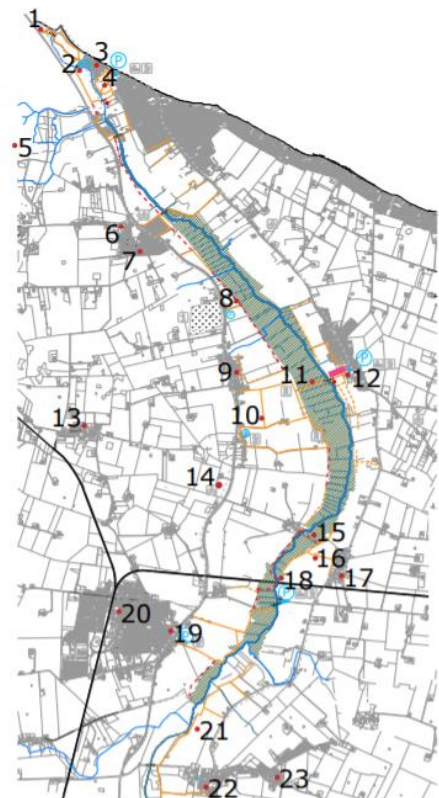
De nuværende stier fungerer enkeltvis fint, men generelt er stierne ikke forbundet og ofte er det ikke rundture. Det er således hensigten at skabe sammenhænge, og at etablere en langsgående sti, som forbinder de nuværende stisystemer på vestsiden af åen.

Stien skal foruden at forbinde de nuværende stisystemer, lede de gående forbi de interessante kulturhistoriske punkter i landskabet. Viden om de steder, der passerer skal formidles via foldere og moderne teknologi. På kortet nedenfor er interessante kulturhistoriske punkter markeret og tanken er at koble punkterne på det fremtidige stisystem i ådalen.

Historisk kort med overgang mellem Varpelev og Tårnby

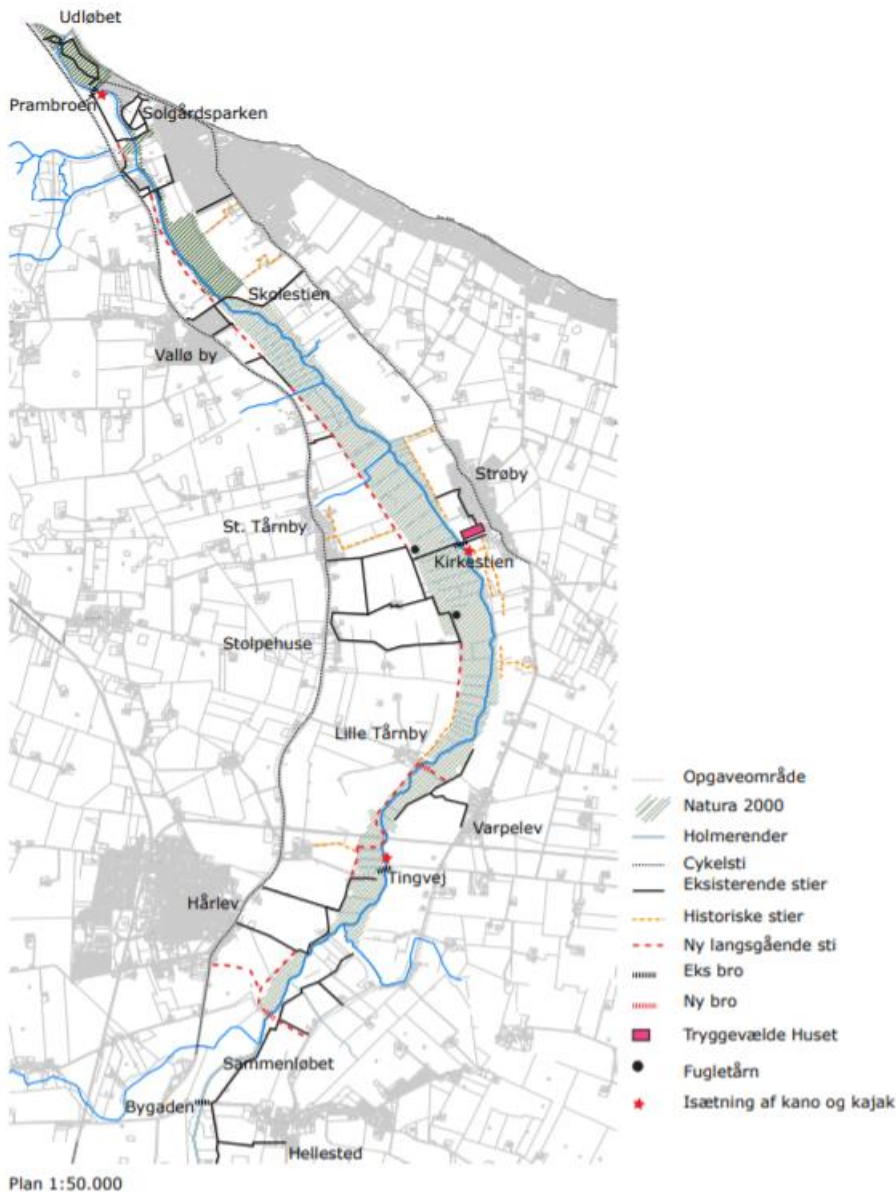
- 1: Slusen og åens historien
- 2: Prambro og spange. Historiske overgange over åen
- 3: Jernaldergrav i Strøby
- 4: Solgårdsparken og Ørneborgen
- 5: Vallo stift og park
- 6: Vallo kirke
- 7: Magtcentrum, fund af guldring og blå glasskål
- 8: Eibækengen - det afgrænsede kulturlandskab
- 9: Store Tårnby kirke
- 10: Kulturlandskabet med stynede pil og stendiger
- 11: Kirkestiens historie
- 12: Strøby kirke
- 13: Himlingeøje, magtcenter
- 14: Kishøj
- 15: Lille Tårnby, historisk overgang/spang
- 16: Lamnehøj og den sidste henrettelse
- 17: Varpelev med Ranesslægten, kirken mm
- 18: Varpelev egen, en stammebåd
- 19: Hotherhøj
- 20: Hårlev stationsby og jernbanens historie og indflydelse
- 21: Sammenløbet mellem Stevns og Tryggevælde Å
- 22: Hellested Kirke
- 23: Per Syv sprogforsker

Stien tænkes som en formidlende natur- og kulturhistorisk sti, som snor sig fra sammenløbet i syd til udløbet i nord. Som del af stien foreslås en genintroduktion af en historisk overgang ved Lille Tårnby. Den nye overgang tænkes som en enkel bro til gående, der kan koble det nuværende stisystem ved Varpelev på resten af området. Etableringen af nye stier i området skal udnytte områdets mange landskabelige og terrænmæssige kvaliteter. Stiernes placering skal variere mellem højtliggende områder med lange kig på tværs af ådalen, og mere lavtliggende forløb, hvor jorden er blød og hvor der er nærhed til åen. Stierne skal have forskellige karakter, som afspejler deres placering i landskabet – bynær, langs marker og poppelhegn, langs enge og holmerender eller helt tæt på åen.

Rekreative områder vil ligge i tilknytning til stisystemet. Herunder shelters med bålplads, og eksisterende samt nye fugletårne.

Nedenfor ses plantegning over eksisterende og kommende stier:

Kano og kajak

Tryggevælde Å afvander op mod 90% af alt regnvand, der lander i Stevns Kommune. Vandstanden i åen er derfor høj, og det inviterer til en række muligheder for aktiviteter på vandet.

Undervejs i processen med Helhedsplan for Tryggevælde Ådal er der efterlyst bedre forhold for isætning af kanoer og kajakker. Der er i dag mulighed for at sætte kanoer og kajakker i vandet ved Solgårdsparken, Prambroen og Tingvej. Ved Solgårdsparken er der etableret en bro til isætning og optagning af kanoer og kajakker. Ved Prambroen og Tingvej er der i dag adgang til vandet, men der er ikke lavet særlige foranstaltninger, som beskytter åens brinker. Den kommende naturpark vil arbejde for flere muligheder for isætning og optagning af kajakker og kanoer, og flere lodsejere med jorde ned til åen har givet udtryk for velvilje i den forbindelse.

Lystfiskeri

Fiskeriet i åen er ganske enkelt fantastisk. Gedder helt op til 16 kg, og en stor bestand af aborre og havørreder.

Åen er også kendt for en stor bestand af brasen, skaller og rimter, og medefiskeriet er i verdensklasse.

Køge Sportsfiskerforening har fiskeretten i store dele af Tryggevælde Å. Det tilsigtes at foreningen og naturparken indleder et samarbejde om friluftslivet ved åen.

Erhverv

Området ved Tryggevælde Ådal og den kommende pilotnaturpark Ådalen er præget det åbne land med de større byområder Strøby Egede og Hårlev, samt mindre landsbyer Strøby, Varpelev, Hellested, Store Tårnby og Valløby. Der er en stolthed i området over ådalen, og i diverse erhverv spores en identitet der hænger sammen med naturen og kulturarven.

I dag findes en række detail- og restaurationsvirksomheder samt oplevelsesøkonomiorienterede virksomheder som understøtter borgere og gæster i området. Landbruget er stærkt repræsenteret i området, og der er gårdbutikker i området.

Der er i området store potentialer for at sammentænke og nytænke værdikæder. Pilotnaturpark Ådalen vil arbejde for flere og stærke værdikæder for virksomheder i området.

Detailhandel og restaurationsvirksomhed

Pilotnaturpark Ådalen kan i kraft af tiltrækning af turister og turismeaktører øge den kommercielle omsætning i området. Det drejer sig om detailbutikker og restaurationsvirksomhed i området. I den forbindelse vil omsætning pga. stigende besøgstal forventes øget for de aktører, der ligger i umiddelbar nærhed.

Sommerhusområde

Ca. 1 km fra Pilotnaturpark Ådalens foreløbige afgrænsning ligger Stevns Camping og et større sommerhusområde ved Strøby Ladeplads. Hvis turisterne booker overnatning i forbindelse med besøg som følge af at de gerne vil besøge Pilotnaturpark Ådalen, vil der ske en øget udlejning af sommerhuse. I de senere år er priserne på sommerhuse steget, og der meldes om meget få huse til salg. Det vidner om købestærke sommerhusgæster i området, hvor Pilotnaturpark Ådalen vil kunne tiltrække flere udlejninger og købekraft til området.

Oplevelsesvirksomhed og udlejning

I området findes i dag 2 cykelforretning, samt et lokalt busselskab. En naturpark kan skabe grundlag for yderligere udlejning af cykler, og busselskabet vil på sigt lukrere ved et potentielt øget transportbehov i området.

På Tryggevælde Å har i dag ikke kommerciel sejlads eller udlejning af kanoer eller kajakker. Der pt. ikke givet tilladelse til kommerciel udlejning af kanoer i området, da man afventer en naturparksramme for at kunne udbyde. Pilotnaturpark Ådalen vil foreslå en friluftstrategi for erhverv og oplevelsesøkonomi i pilotnaturparken, og der er flere tilkendegivelser fra lokale om at udbyde kommerciel sejlads på Tryggevælde Å.

Der findes i dag aktører i området, som arrangerer guidede turer langs Stevns Klint. Det er oplagt, aktørerne kan udvide deres revir og produkter til også at gælde for Pilotnaturpark Ådalen. Konceptet om at indtræde i et Akademi for formidling vil understøtte lokale guider, og på sigt være en nyskabt indtægtskilde for lokale.

Fiskeri er udbredt i ådalen og langs kysten til Køge Bugt. Fiskeriet administreres af Køge Sportsfiskerforening, hvis foreningsgrundlag kan styrkes yderligere ved en pilotnaturparksramme.

Tæt ved Tryggevælde Ådal findes en privat golfklub. Nærheden til en naturpark kan øge branding af denne virksomhed og tiltrække nye medlemmer og besøgende.

Nedenfor er oplistet relevante erhvervsaktører i området:

Detailhandel

- Strøby Egede – Rema 1000 og Netto, Apotek
- Strøby – Dagli'Brugsen
- Hårlev – Fakta og SuperBrugsen, Circle K
- Hellested - Dagli'Brugsen

Restauranter og lignende

Strøby Egede

- Restaurant Udsigten
- Fontena di trevi
- Strøby Idrætscenter cafeteria
- Olsen Bar
- Amigos
- Center Pizza
- Madevi
- Kok med kul på
- Restaurant Anno 1942
- Smørrebrød by juul

Hårlev

- Hårlev kro
- Delfino
- Hårlev hallen cafeteria
- Hårlev pizza og grill
- Chilis grill

Valløby

- Vallø Slotskro
- Vallø Spisehus
- Vallø Pizza

Gårdbutikker

- Engvang
- Nørbys Grøntsager
- Klippingegård

Andre relevante aktører

- Cykelforretninger i Hellested og Hårlev – evt. udlejning af cykler
- Lokal Busselskab i Strøby – Turistbusser
- Blomsterhandlere i Strøby Egede og Hårlev
- Pt. ikke kommerciel kanoudlejning – afventer politisk stillingtagen i forlængelse af naturparkmærkning.
- Arrangør af guidede ture til Stevns Klint – potentiale for ture i Ådalen
- Afsmittende effekt på Gjorslev Gods turistvirksomhed
- Afsmittende effekt på øvrigt Stevns, kommende besøgscenter, hvis destinationerne kan bindes sammen
- Køge sportsfiskerforening
- Privat kommerciel golfklub ved Valløby

Turisme

Pilotnaturpark Ådalen skal indgå i den overordnede turismestrategi for hele Stevns Kommune.

Med Turismestrategien for Stevns Kommune (se bilag) og Udviklingsplanen for Destination Stevns Klint har Stevns Kommune udpeget en modig og visionær retning for turismeudviklingen i hele Stevns Kommune. Turismestrategien udpeger grundlæggende indsatser og pejlemærker for turismen, mens udviklingsplanen introducerer Destination Stevns Klint som en særskilt destination med egne brands, events og aktiviteter. Det er Pilotnaturpark Ådalens målsætning at den kommende naturpark vil få tilsvarende status som destination. Både strategien og udviklingsplanen peger entydigt på, at Tryggevælde Ådal kan blive en aktiv medspiller i den turismeudvikling, vi ønsker at udvikle med absolut højeste bæredygtighed som barre. Dette indbefatter et stort fokus på slitage og træk på den lokale naturinfrastruktur såsom langs Trampestien ved klinten, og ved stier og veje Tryggevælde Ådal samt selve åen. Men bæredygtigheden er også et bud på, at udviklingen langs UNESCO-udpegningen ikke alene skal komme strækningen langs Stevns Klint til gode, men også sikre, at der ind i landet sker en økonomisk, social og biodivers bæredygtig udvikling.

Stevns er allerede i dag en populær turistdestination for både endags og overnattende turister. Med besøgscentrets åbning i Boesdal Kalkbrud medio 2022 estimeres det, at yderligere 50.000 gæster årligt vil besøge Stevns. Verdensarven er - og forbliver - et trækplaster for nye besøgende, og derfor er verdensarven et vigtigt greb i forhold til den fremtidige udvikling i Stevns Kommunes samlede turismetiltrækning. Men dette har også en naturlig 'spil over' effekt på den kommende naturpark, da vi allerede nu arbejder på at lede gæster og turister til andre minidestinationer i Stevns Kommune. Her er et varieret turismetilbud væsentligt at prioritere, og den nye naturpark vil give mulighed for at brede oplevelserne for alle slags turister.

Hvem besøger Stevns?

Det er primært natur- og kulturturister, som kommer for at opleve geologien, Koldkrigshistorien, naturen og roen, der besøger Stevns. For at kunne styrke sig som helårsdestination, er der potentiale for at tiltrække bredere målgrupper ved at supplere med oplevelser, der henvender sig til endagsbesøgende - og som inviterer til genbesøg. Særligt par uden børn, seniorer, børnefamilier og naturturister er relevante målgrupper. Én af Stevns styrker er den tætte, geografiske placering til hovedstaden, der gør det til et oplagt mål for weekendbesøg og erhvervsturisme. Det er fortsat kombinationen af verdensarv, smuk natur, kulturhistorie og friluftslivsaktiviteter, der er Stevns foretrukne tilbud, og som oplevelsesudviklingen strategisk skal koncentrere sig om i de kommende år.

Stevns turisme i tal

I 2019 overnattede ca. 165.000 gæster i Stevns Kommune. De kom fra følgende lande:

- Danmark (66%)
- Tyskland (18%)
- Norge/Sverige (3%)
- Andre (13%)

Turisme og udviklingspotentialer ved Stevns Klint

Turisterne i 2019 fordelte sig på følgende overnatningsformer: – Hoteller/feriecentre (26%) – Feriehuse (28%) – Camping, vandrerhjem el. lystbåde (46%) Den samlede turismeomsætning i Stevns Kommune var i 2017 på 386,3 mio. kr., som fordelte sig på 141,8 mio. kr. (overnattende turister) og 244,5 mio. kr. (endagsbesøgende). Her udgjorde erhvervsturismen en vigtig del af den samlede turismeomsætning i Stevns. Ca. 21% af omsætningen fra overnattende turister var udgjort af erhvervsturister, svarende til en

omsætning på 29,4 mio. kr. Tilsvarende udgjorde de forretningsorienterede endagsbesøg ca. 17% af den samlede omsætning for endagsturismen i 2017. Pilotnaturpark Ådalen ser frem til at arbejde med turisme og udviklingspotentialerne som tallene og beskrivelserne er udtryk for.

Turismestrategien og dens indsatser

Stevns Kommune vedtog i 2019 en ny - og for første gang - fremadskuende turismestrategi for Stevns. Med strategien ønsker Stevns Kommune at styrke både det samlede turismeprodukt og de rammebetingelser, som turismeerhvervet og andre aktører agerer inden for. Det skal ske gennem seks bærende indsatser. For hver indsats er der opstillet en bruttoliste af mål, som de respektive arbejdsgrupper skal realisere. En række af de mål knytter sig til den udvikling, der sker i den vestlige og nordlige del af Stevns Kommune med henholdsvis Tryggevælde Ådal og Vallø Slot som fyrtårne for den udvikling. For så vidt angår Tryggevælde Ådal drejer det sig om bæredygtige oplevelser med fokus på de autentiske og naturlige rammer, som ådalen udgør.

Gennemgående pejlemærker

På tværs af alle indsatser er der defineret tre pejlemærker for god udvikling i turismen i Stevns Kommune. Pejlemærkerne skal ses som gennemgående værdier, der sammen med kernefortællingen skal gennemsyre den måde, vi sammen løfter turismen på.

Pejlemærkerne er:

- Vi har gæsten i centrum
- Vi sikrer social, økonomisk & miljømæssig bæredygtighed
- Vi gør hinanden bedre.

Med de pejlemærker har vi også i Stevns Kommune understreget, at turismeudviklingen altid sker i partnerskaber og med bæredygtighed for øje. For Pilotnaturpark Ådalen vil der være et særligt fokus på frivillighed og samarbejde i turismeprodukterne og blandt aktørerne.

Med gæsten i centrum har det både været en øjenåbner og en mulighed for at lade gæstens oplevelser være styrende for de aktiviteter og events, der ønskes udviklet.

Fremtidens turismetrends

Turismen i og omkring Stevns foregår der, hvor vi lever og bor. Området er dels afhængig af jobs og oplevelser som turismen skaber, men samtidig presset, hvis turismeudviklingen ikke tager hensyn. God og bæredygtig turisme er afhængig af alle partnerskaber, der arbejder med turismen.

Den nye virkelighed efter Covid-19 har gjort, at VISM (Visit Sydsjælland Møn) har peget på fire overordnede tendenser for turismen de kommende 5-10 år:

De fire tendenser:

- 'Staycation – here to stay'
- Urban eskapisme
- Grænseløs digital
- Bæredygtigheden venter ikke

Pilotnaturpark Ådalen ser frem til at arbejde med Stevns Kommune og de lokale om en bæredygtig turisme, og udvikle turismen på baggrund af ovennævnte strategier og tendenser.

Formidling

Der er et stort ønske fra lokale borgere og Stevns Kommune om at forbedre formidlingen af den kommende pilotnaturparks særlige landskab, natur og kulturhistorie. Og der er et ønske om at styrke og koordinere den viden, som allerede findes hos private, museer og foreninger.

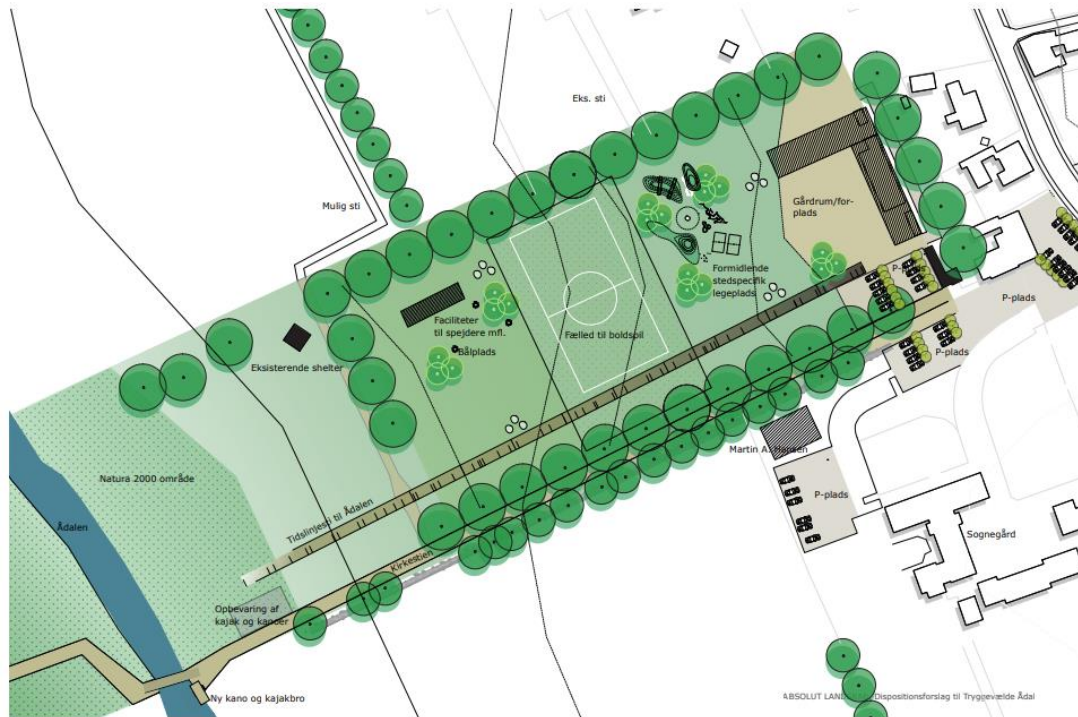
Følgende punkter søges prioriteret i den kommende pilotnaturpark:

- Etablere et formidlingscenter "Tryggevælde Huset"
- Lave strategi for formidling og skiltning i samarbejde med Stevns Kommunes kommende skiltedesign
- Samle og forbedre formidlingen af pilotnaturparkens natur- og kulturhistorie
- Etablere hjemmeside og digital formidling
- Henvende pilotnaturparken til børn og unge

Tryggevælde Huset

"Tryggevælde Huset" er tænkt placeret ved Strøby og Fælleden ned mod Tryggevælde Å. Ideen med Tryggevælde Huset er at samle viden, genstande og historier på ét sted. Tryggevælde Huset er ønsket om, at få arkæologiske fund fra området tilbage på et lokalt museum og forbedre formidlingen samtidig med at de rekreative muligheder forbedres f.eks. ved etableringen af flere shelterpladser, en helt særlig legeplads og en ny kano og kajakbro mm. Stevns kommune ejer boldbanearealet i Strøby, som ligger centralt i opgaveområdet, tæt ved kirkestien, med adgang til engene, et allerede etableret stisystem, fugletårn og shelter. Arealet i Strøby rummer aktiviteter og faciliteter, som der kan bygges videre på. Tanken er i fremtiden at skabe et fleksibelt formidlingshus (Tryggevælde Huset) med tilhørende rekreative udearealer med en stedspecifik natur- kulturhistorieformidlende legeplads. Formålet med huset og udearealerne er at give plads til lokale og besøgende med interesse i at opleve Pilotnaturpark Ådalens særlige historie, natur og landskab. Tryggevælde Huset og tilhørende friarealer skal være et samlingspunkt for naturvejledere, børnehaver, skoler og folk, som vil lære om stedet og som vil færdes i natur- og kulturlandskabet. Samtidig vil Tryggevælde Huset fungere som velkomstområde for besøgende og turister og således blive en central del af pilotnaturparkens virke.

Nedenfor ses et foreløbigt udkast til en plan for området:

Idéforslaget ovenfor viser, hvordan de nuværende boldbanearaler kan danne rammerne for et ny Tryggevælde Hus med tilhørende legeplads, boldbane og udendørsfaciliteter. Planen tager afsæt i de eksisterende bygninger mod nordøst, hvor en (til)bygning som et fleksibelt hus kan rumme museum, lokaler til naturvejleder, køkken og toiletfaciliteter osv. Grænserne mellem ude og inde er flydende omkring huset, så gårdrum og forplads kan bruges til forsamlings, markeder, undervisning mm. Området sydvest for huset anlægges som en stedspecifik legeplads som via leg og bevægelse formidler stedets særlige natur- og kulturhistorien. I forlængelse af legepladsen bevares dele af boldbanen, så der fortsat kan spilles bold. Tættest på engene foreslås et område til spejdere og andre som vil overnatte i telt eller shelter. Der indrettes bålpladser, opholdssteder og en simpel bygning til opbevaring af bagage mm. Fra huset til engen anlægges en "tidslinje-sti", som fører de besøgende fra huset til ådalen, men som også fortæller landskabshistorien fra istiden til nutidens ådal. Ved åen foreslås etableringen af en ny kanokajakbro, som skal gøre det bedre for de sejlende og for den sårbare natur, at stoppe ved Tryggevælde Huset. Organiseringen og driften af Tryggevælde Huset er ikke beskrevet i denne fase, men det vil være oplagt at udvikle et samarbejde med Martin A. Hansens Forening. Idéskitsen til Tryggevælde Huset er fortsat under udarbejdelse og Strøby Borgerforening bidrager med input til områdets fremtidige funktion og udformning.

Skilte

Skiltningen for den kommende pilotnaturpark vil tage udgangspunkt i de planer for ny skiltning i Stevns Kommune, som er i en aktiv planlægningsfase.

Der skal laves og opstilles infotavler om pilotnaturparken ved nøglepunkter og adgange i området. Det er vigtigt med oversigtskort og information om stedet ved de allerede etablerede parkeringspladser. Der er stemning for at undgå skiltning i selve ådalen, og pilotnaturparken vil i stedet arbejde på digital formidling til de lokale og gæster, som bevæger sig i selve pilotnaturparkens afgrænsning. Som supplement til skiltning

i landskabet foreslås det at lave digitale løsninger for formidling. Her tænkes der i særdeleshed på app-teknologi, qr koder og gps-lydbøger med stedspecifik information.

Samling af viden og ressourcer

Lokale borgere og aktører ligger inde med en stor viden om den unikke, lokale natur og kulturhistorien. Pilotnaturpark Ådalen vil arbejde for at inkludere de lokale ressourcer i et samlende koncept. Der er derfor indledt et samarbejde med det kommende Besøgscenter i Boesdal ved Stevns Klint om at indgå og videreudvikle deres kommende Stevns Klint Akademi:

- Vi ønsker at understøtte den bæredygtige udvikling i Stevns ved at facilitere et samlende koncept for formidling i Stevns - frivillige og professionelle, der samarbejder om formidling af verdensarven samt de mange andre emner i vores kernefortælling.
- Stevns Klint Akademi får dermed et samlet kompetence- og ressourcekatalog. Vi afdækker nuværende tilgængelige kompetencer samt eventuelle mangler.
- Vi laver et netværk hvor formidlerne samarbejder og kan være backup for hinanden.
- Vi laver pædagogiske workshops.
- Formidlere som er Stevns Klint Partner profileres på vores hjemmeside.
- Alle kurser og arrangementer kan bestilles direkte via vores hjemmeside således at de enkelte formidlere oplever ressourcebesparelser og kan fokusere på formidling.

Konceptet åbner op for at alle relevante kompetencer kan indgå i formidlingen af Pilotnaturpark Ådalen, og er et vigtigt skridt videre fra den klassiske skoletjeneste og de konventionelle undervisningsformer. Samtidig danner konceptet grundlag for at pilotnaturpark Ådalen rækker ud over egne afgrænsninger, og kan tale ind i en større lokal og regional sammenhæng.

Hjemmeside og digital formidling

Pilotnaturpark Ådalen agter at få sit eget dedikerede website med dertilhørende subsites. Websitet vil følge den klassiske struktur for tilsvarende websites, og bl.a. formidle de seks temaer og deres sammenhæng. I tilknytning til websitet vil en app understøtte den digitale formidling og gøre oplevelsen enormt brugervenlig. I processen med at skabe den digitale formidling vil Pilotnaturpark Ådalen kigge til eksisterende og gennemtestede løsninger og modeller fra andre danske naturparker og deres digitale formidling.

For børn og unge

Pilotnaturpark Ådalen vil fokusere på alle målgrupper, der kan og vil besøge os. Pilotnaturparken vil fokusere på især børn og unge, og aktivere frirum i den storslåede natur. Mange børn kommer for lidt i naturen. Den sociale ulighed blandt børn i naturen er stor, og flere undersøgelser viser også, at det står skidt til med børn og unges sundhed og bevægelse. Det gælder især teenagepiger. Alt fra VILD MAD og vandreture i naturen til Mountainbike og Stand Up Paddle på Tryggevejlede Å. Det aktive friluftsliv er et vigtigt supplement til skoler og institutioners hverdag. Samtidig er det vigtigt at børn på et tidligt stadie i deres liv får en naturopfattelse og tilgang til naturen. Alt dette vil Pilotnaturpark Ådalen arbejde for at indfri i samarbejde med lokale aktører og Stevns Kommune.